

Проблемні питання розмежування юрисдикцій

*Крижний Олександр,
суддя Господарського суду Дніпропетровської області*

Оскарження дій реєстраційної служби

Позивач: Банк (уповноважена особа Фонду гарантування вкладів)

Відповідач: Реєстраційна служба міського управління юстиції

Позовні вимоги:

- визнати протиправними дії відповідача щодо **внесення** до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців (далі - ЄДР) реєстраційного **запису про припинення** Товариства з обмеженою відповідальністю.
- скасувати реєстраційний запис.

Оскарження дій реєстраційної служби

Обґрунтування позовних вимог:

Внесення запису про припинення юридичної особи **за відсутності підтвердження розрахунків з кредиторами**, зокрема позивачем.

Як наслідок: **Банк** як кредитор *позбавлений можливості* задовольнити свої вимоги, у тому числі шляхом звернення *стягнення на предмет іпотеки*.

Оскарження дій реєстраційної служби

Статтею 18 Закону № 755-IV в редакції, чинній на момент внесення запису, та статтею 10 цього ж Закону у чинній редакції встановлено **спростовану презумпцію відомостей, внесених до ЄДР**, з огляду на що запис про припинення юридичної особи не є беззастережним доказом того, що юридична особа дійсно припинилася та більше не існує.

Якщо процедуру ліквідації не було здійснено належним чином, зокрема не було відчужене майно особи, то **внесення до ЄДР запису про припинення цієї юридичної особи не тягне її припинення**, а також припинення права власності на її майно.

Оскарження дій реєстраційної служби

Спiр про вiдмiну державної реєстрації припинення юридичної особи є **спором про наявність або вiдсутність цивiльної правоздатності та господарської компетенції** (можливості мати господарські права та обов'язки). Цей спiр не є спором у сфері публічно-правових вiдносин, навіть якщо виник у зв'язку з протиправним внесенням до ЄДР суб'єктом владних повноважень запису про припинення юридичної особи

Оскільки спірні правовiдносини є найбільш наближеними до правовiдносин, пов'язаних з діяльністю або припиненням діяльності юридичної особи, Велика Палата Верховного Суду дійшла висновку, що цей спiр не є публічно-правовим і **має вирішуватися судами за правилами ГПК України.**

ВП ВС, 20 вересня 2018 року, Справа № 813/6286/15

Проблемні питання юрисдикції (підвідомчості) спорів

Наявність у фізичної особи **статусу підприємця** не свідчить про те, що з моменту реєстрації як ФОП вона виступає в такій якості у всіх правовідносинах.

Цивільні права й обов'язки фізичної особи, зокрема, право власності та право оренди на земельну ділянку, *набуваються та здійснюються у порядку реалізації цивільної дієздатності цієї особи.*

Постанова ВП ВС від 13.03.2018 по справі №№306/2004/15-ц

Проблемні питання юрисдикції (підвідомчості) спорів

Договір оренди місця на ринку (на 1 рік)

- позивач як сторона договору не зазначений як ФОП

- позов подано як ФО, а не ФОП

- АЛЕ характер правовідносин, що виник між сторонами договору, свідчить про його спрямованість на здійснення саме підприємницької діяльності.

=

Юрисдикція спору – господарська

Постанова ВП ВС від 05.06.2018 по справі №465/7153/15-ц

Проблемні питання юрисдикції (підвідомчості) спорів

- Позов фізичної особи до сільської ради *про визнання незаконним та скасування рішення сільської ради про відмову їй у затвердженні проекту землеустрою та скасування рішення «Про надання дозволу на розробку проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки громадянці ____ для ведення фермерського господарства».*
- Спир має розглядатись за правилами адміністративного судочинства.

Постанова ВП ВС від 21.03.2018 по справі № 536/233/16-ц

Проблемні питання юрисдикції (підвідомчості) спорів

- Позов фізичної особи до міської ради, іншої фізичної особи про визнання дій незаконними (при наданні документів на будівництво гаража фізичній особі - відповідачу), зобов'язання вчинити дії стосовно постановлення рішення про знесення гаража, знесення гаража і повернення самовільно зайнятої земельної ділянки до загального користування.

Проблемні питання юрисдикції (підвідомчості) спорів

- Позивач не вступав з міською радою в адміністративні правовідносини, а порушення своїх прав мотивує не безпосередньо діями суб'єкта владних повноважень в адміністративних відносинах щодо нього, а діями відповідача – фізичної особи, що виразилися в порушенні, на думку позивача, його прав.
- Спир має розглядатись за правилами цивільного судочинства.

Постанова ВП ВС від 21.03.2018 по справі № 536/233/16-ц

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб

Спiр стосовно *формування перелiку вкладникiв*, якi мають право на гарантоване державою вiдшкодування коштiв за вкладами за рахунок Фонду, та *затвердження реєстру вкладникiв* для здiйснення гарантованих виплат, **є публiчно-правовим** та належить до юрисдикцiї адмiнiстративних судiв **з урахуванням** встановленого частиною першою статтi 26 Закону № 4452-VI **граничного розмiру вiдшкодування за вкладами.**

ВП ВС, 12 квітня 2018 року, справа № 820/11591/15

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб

Відповідно до статті 3 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», Фонд є не органом державної влади, а установою, що виконує спеціальні функції у сфері гарантування вкладів фізичних осіб і виведення неплатоспроможних банків з ринку.

Постанова Великої Палати Верховного Суду
у справі №815/5392/16 від 04.07.2018

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб

Відносини між сторонами господарських договорів, у яких бере участь банк, якого як керівник представляє уповноважена особа Фонду, є **приватноправовими**.

У цих правовідносинах Фонд та його уповноважена особа, діючи від імені банку, **не має жодних владних повноважень** щодо іншої сторони цих правочинів.

Уповноважена особа Фонду не виступає у цих правовідносинах **як самотійний суб'єкт**, а Фонд не набуває самотійних прав й обов'язків, оскільки він діє на підставі закону від імені банку

Постанова Великої Палати Верховного Суду
від 11.04.2018 у справі № 910/12294/16

Юрисдикція щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності органу ДВС або приватного виконавця

Скарга, *за загальним правилом*, розглядається судом, який ухвалив відповідне рішення, за правилами відповідного судочинства.

Юрисдикція щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності органу ДВС або приватного виконавця

Зведене виконавче провадження

Загальне правило діє і при виконанні зведеного виконавчого провадження, у якому об'єднані судові рішення, **ухвалені за правилами однієї юрисдикції.**

Оскарження рішень, дій чи бездіяльності посадової особи органу ДВС або приватного виконавця під час виконання

зведеного виконавчого провадження,

у якому об'єднано виконання судових рішень, ухвалених

судами за правилами різних юрисдикцій, підлягає розгляду **за правилами адміністративного судочинства** відповідно до частини першої статті 287 КАС України.

Постанова ВП ВС від 14.03.2018 по справі № 660/612/16-ц.

Судовий збір за подання апеляційних та касаційних скарг на ухвалу суду, прийняту за результатами розгляду скарги

- Підпунктом 7 пункту 2 частини другої статті 4 Закону № 3674-VI визначено ставку судового збору з апеляційної і касаційної скарг на ухвалу господарського суду у розмірі одного прожиткового мінімуму для працездатних осіб.
- Зазначене положення стосується подання апеляційних і касаційних скарг на всі без винятку ухвали господарського суду, які підлягають оскарженню, незалежно від того, чи передбачено Законом № 3674-VI справляння судового збору за подання тих заяв, за результатами розгляду яких виносяться відповідні ухвали.

Постанова ВП ВС від 29.05.2018 по справі № 915/955/15.

Оскарження рішень ДВС у виконавчому провадженні з виконання вироку в частині цивільних позовних вимог

Інститут цивільного позову у кримінальному провадженні є суміжним з позовним провадженням, врегульованим ЦПК.

Справа щодо оскарження рішень державного виконавця у виконавчому провадженні з виконання вироку в частині цивільних позовних вимог підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Постанова ВСУ від 7 червня 2016 року у справі № 815/1554/15

Постанова ВСУ від 22 лютого 2017 року № 755/5626/16-ц

Постанова ВП ВС від 28.03.2018 у справі № 724/689/16-а

Державна казначейська служба України

Спори, що виникають *під час виконання судових рішень центральним органом виконавчої влади*, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів у порядку, установленому ЗУ «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень», розглядаються *в порядку адміністративного судочинства*.

Постанови ВП ВС від 12.09.2018 у справі № 916/223/17, від 20.06.2018 року у справах № 916/1226/16 та № 916/1227/16.

Виконавчий збір

- Закон України «Про виконавче провадження» встановлює спеціальний порядок судового оскарження рішення щодо стягнення виконавчого збору та/або витрат на проведення виконавчих дій, згідно з яким відповідні спори відносяться до юрисдикції адміністративних судів та підлягають розгляду за правилами адміністративного судочинства.

Постанова ПВ ВС від 06.06.2018 у справі № 921/16/14-г/15

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ !